

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण सहसंचालक, उच्च शिक्षण
१७, डॉ. आंबेडकर रोड, पुणे विभाग, पुणे ४११ ००१

Email Id – jdhepune@gmail.com Website – www.jdhepune.info

फोन नं ०२०-२६१२७८३३ / २६०५१६३२

फॅक्स नं. ०२०-२६०५१६३२

जा.क्र. शिससं/उशि/पुवि/पीएमएस शिष्यवृत्ती/२०२१-२२/3154

दिनांक : ३१.०८.२०२१

अत्यंत महत्वाचे / तात्काळ

प्रति,

प्राचार्य,

सर्व शासकीय/अशासकीय अनुदानित /विना अनुदानित
कनिष्ठ / वरिष्ठ महाविद्यालये,
पुणे, अहमदनगर व नाशिक जिल्हा.

विषय : - केंद्र शासन पुरस्कृत अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजना सन २०२१-२२ च्या अंमलबजावणीबाबत..

संदर्भ : - मा. शिक्षण संचालनालयाचे ईमेलद्वारे प्राप्त पत्र क्र. उशिसं/शिष्यवृत्ती/पीएमएस/२०२१-२२/९७३३
दि. ३०.०८.२०२१

उपरोक्त विषयाबाबत कळविण्यात येते की, मुस्लिम, ख्रिश्चन, शीख, बौद्ध, पारशी व जैन या अल्पसंख्यांक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी मॅट्रिकोत्तर (Post Matric) शिक्षणाकरीता केंद्र शासन पुरस्कृत मॅट्रिकोत्तर (Post Matric) शिष्यवृत्ती योजना सन २०२१-२२ साठी राज्यामध्ये राबविण्यात येत आहे. या योजनेचा लाभ राज्यातील सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना घेता यावा यासाठी विद्यार्थ्यांचे नवीन शिष्यवृत्ती (Fresh) व शिष्यवृत्तीचे नुतनीकरण (Renewal) करण्यासाठी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळावर ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज मागविण्यात येत आहेत.

सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षामध्ये केंद्र शासनमार्फत नवीन शिष्यवृत्तीसाठी व नुतनीकरणासाठी विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करण्याची शेवटची मुदत दिनांक ३० नोव्हेंबर, २०२१ अशी निर्धारित करण्यात आलेली आहे. पोस्ट मॅट्रिक अल्पसंख्यांक शिष्यवृत्तीची सविस्तर माहिती, अर्ज करण्याची पद्धत, संकेतस्थळ, तसेच इतर अनुषंगिक माहितीबाबत संचालनालयाच्या वतीने राज्याच्या प्रमुख वृत्तपत्रांमधून जाहिरात देऊन त्यास प्रसिध्दी देण्यात येत आहे. तसेच सदर जाहिरात संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in संकेतस्थळावर आणि या कार्यालयाच्या www.jdhepune.info या संकेतस्थळावर सुध्दा उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. सदर संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in संकेतस्थळावर केंद्रशासनाकडून प्राप्त झालेल्या Fresh Standard Operating Procedure (SOP), Guidelines, Frequently Asked Questions (FAQs) for Post Matric Scholarship for minorities तसेच वेळोवेळी प्राप्त झालेली इतर माहिती उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे.

मार्गदर्शक सूचना (Guidelines) व FAQs काळजीपूर्वक वाचून त्यानुसार सर्व महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांना सूचित करण्यात येत आहे. तसेच सदर योजनेबाबतच्या केंद्रशासनाकडील नविन / सुधारित प्राप्त सूचनांसाठी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळाचे व संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळाचे तसेच वेळोवेळी या कार्यालयाच्या www.jdhepune.info संकेतस्थळावरील परीपत्रकांचे अवलोकन सर्व महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांनी व विद्यार्थ्यांनी करावे.

सदर (Guidelines) मार्गदर्शक सूचनांनुसार महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांच्या प्रमुखांनी त्यांच्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी भरलेल्या अर्जात नमूद केलेल्या त्यांचा आधार क्रमांक त्यांच्या बँक खात्याशी लिंक केलेला

असल्याची खात्री करावी. आधार क्रमांक बँक खात्याशी लिंक केलेला नसेल तर तशा सूचना संबंधित विद्यार्थ्या देण्यात याव्यात.

एखाद्या विद्यार्थ्याकडे आधार कार्ड नसेल तर त्याऐवजी त्या विद्यार्थ्याने आधार नोंदणी आयडी स्लीप किंवा बँक खाते पासबुकच्या प्रथम पानाची फोटोसह असलेली छायांकित प्रत किंवा पॅन कार्ड अथवा ड्रायव्हिंग लायसन्सची प्रत अथवा प्राचार्यांची सही व शिक्का असलेले विद्यार्थ्यांच्या ओळखीबाबतचे फोटोसह असलेले प्रमाणपत्र इत्यादी पैकी एका कागदपत्राची छायांकित प्रत सर्व कागदपत्रांसह जोडण्याबाबतच्या सूचना विद्यार्थ्यांना आवर्जून देण्यात याव्यात.

महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांनी रु.५०,०००/- पेक्षा कमी शिष्यवृत्ती रक्कम असलेल्या विद्यार्थ्यांच्या अर्जासोबतची कागदपत्रे काटेकोरपणे तपासून ऑनलाईन अर्जावर पुढील कार्यवाही मुदत संपण्याअगोदरच करावी. सदर कागदपत्र महाविद्यालयांनी त्यांच्या स्तरावर जतन करून ठेवावी रु. ५०,०००/- पेक्षा जास्त शिष्यवृत्ती असलेल्या अर्जासोबतची कागदपत्रे ऑनलाईन अर्जासोबत Upload करणे आवश्यक आहे.

ज्या विद्यार्थ्यांना मागील वर्षात नविन मंजूरीसाठी शिष्यवृत्ती मंजूर झालेली / मिळालेली आहे त्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचा अभ्यासक्रम पूर्ण होईपर्यंत नुतनीकरणाचाच अर्ज भरण्याच्या सूचना सर्व महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांनी विद्यार्थ्यांना देण्यात याव्यात.

महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांच्या ऑनलाईन अर्जाची कागदपत्रांसह तपासणी करून मंजूर केलेले पात्र अर्ज पुढील टप्प्यावर विनाविलंब आणि मुदत संपण्याअगोदरच फॉरवर्ड करावेत. कोणत्याही परिस्थितीत अर्ज फॉरवर्ड करण्यासाठी अंतिम दिनांकाची वाट पाहू नयेत. अर्ज फॉरवर्ड करताना महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांच्या प्रमुखांनी आणि विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करताना या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे आणि तशा सूचनादेखील विद्यार्थ्यांना द्याव्यात.

NSP Portal द्वारे सर्व महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांना Adhar Base लॉगीन करण्याची सुविधा देण्यात आलेली आहे. तसेच सन २०२१-२२ पूर्वी महाविद्यालयांनी KYC पूर्ण केले आहेत त्यांनी त्यांच्या NSP Portal वर Institute लॉगीन मध्ये आधार व मोबाईल नंबर नोंदणी (Register) करणे आवश्यक आहे. तसेच सन २०२१-२२ साठी नवीन महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांच्या KYC करण्याबाबतची प्रक्रिया NSP Portal च्या Home Page वरील Services Option वर Institute KYC Registration Form मध्ये देण्यात आलेली आहे. (Kyc करण्याबाबतची प्रक्रिया याची सविस्तर माहिती www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळावर देण्यात आलेली आहे.) सदर Form भरल्यानंतर State Nodal Officer द्वारे सदरच्या भरलेल्या तपशीलाची पडताळणी करून त्यांना ऑनलाईन पध्दतीने युजर आयडी व पासवर्ड मिळेल.

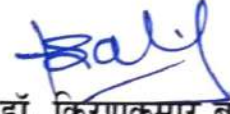
NSP Portal द्वारे ज्या शिष्यवृत्ती लाभार्थीचे आधार कार्ड, मोबाईल नंबर प्रमाणित केलेले आहेत व त्यांचे वय १८ वर्षांच्या वर आहे अशा सर्व (Fresh & Renewal) लाभार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची रक्कम मिळेल.

केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्यासाठी निर्धारित केलेले नवीन शिष्यवृत्तीचे संच पूर्ण करण्याची जबाबदारी सर्व विभागीय कार्यालयांवर असल्याने यासाठी आवश्यक ती कार्यवाही विभागीय स्तरावरून करण्यात येत आहे तसेच सर्व महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांच्या प्रमुखांनी देखील सर्व पात्र विद्यार्थ्यांनी अर्ज करण्याबाबत सूचना फलकाद्वारे, जाहिरातीद्वारे, सर्व सोशल माध्यमांद्वारे, परिपत्रकांद्वारे कळविण्यात यावे. यासाठी सोबत पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्तीची सन २०२१-२२ ची जाहिरात जोडण्यात येत आहे. सदर जाहिरात महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांनी दर्शनी भागात लावण्यात याव्यात.

तसेच इयत्ता ११ वी, १२ वी च्या विद्यार्थ्यांनी अर्ज करावे यासाठी महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांच्या अंतर्गत सर्व कनिष्ठ महाविद्यालयांना याबाबत सूचना देण्यात याव्यात. तसेच व्यावसायिक डिप्लोमा, आय टी आय इत्यादी अभ्यासक्रमांच्या सर्व पात्र विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावेत.

अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती सन २०२१-२२ ही राज्यात यशस्वीपणे राबविण्यासाठी सर्व महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्था यांनी प्राचार्य / कुलसचिव / विभागप्रमुख यांच्या कार्यशाळा / बैठका घेण्यात याव्यात व जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचा लाभ होईल, यासाठी प्रयत्न करावे.

तसेच सदर शिष्यवृत्तीबाबतच्या महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांनी विद्यार्थ्यांना अर्ज करण्यासंबंधीत येणाऱ्या अडचणींचे निराकरण सर्व नोडल अधिकारी यांनी करावे. महाविद्यालय / विद्यापीठ / संस्थांच्या प्रमुखांनी घेतलेल्या कार्यशाळा / बैठका यांचा अहवाल या कार्यालयास सादर करण्यात यावा. सदर योजनेसाठी एकही पात्र विद्यार्थी शिष्यवृत्तीच्या लाभापासून वंचित रहाणार नाही याची गांभीर्याने दक्षता घेण्यात यावी.



(डॉ. किरणकुमार बोंदर)

सहसंचालक, उच्च शिक्षण,
पुणे विभाग, पुणे

प्रत माहिती व कार्यवाहीस्तव,

आपल्या अधिनस्त असलेल्या सर्व इयत्तांच्या अभ्यासक्रमांच्या महाविद्यालयांना तसेच पदविका अभ्यासक्रमांच्या महाविद्यालयांना याबाबत कार्यवाही करण्याबाबतच्या सूचना देण्याच्या आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी.

- प्रति - १. मा. शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे १ यांना माहितीसाठी सादर.
२. कुलसचिव, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे.
३. कुलसचिव, डेक्कन महाविद्यालय व पदव्युत्तर संस्था, पुणे.
४. कुलसचिव, टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे.
५. कुलसचिव, गोखले अर्थशास्त्र व राज्यशास्त्र संस्था, पुणे
६. कुलसचिव, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
७. प्राचार्य, तंत्रनिकेतन व औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था.
८. प्राचार्य, वैद्यकीय महाविद्यालये.
९. मा. शिक्षण उपसंचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक संचालनालय, पुणे १.
१०. मा. शिक्षण उपसंचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक संचालनालय, नाशिक.

महाराष्ट्र शासन
शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण)
महाराष्ट्र राज्य, मध्यवर्ती इमारत, पुणे - ४११ ००१.

Web : www.dhepune.gov.in

E-mail : schol.dhepune@gov.in

फोन नं. ०२०/२६१२६१३९

फॅक्स नं. ०२०/२६११११५३

क्र. उशिसं/शिष्यवृत्ती/पीएमएस/२०२१-२२ 9733

दिनांक : २५-८-२०२१

प्रति,

सर्व विभागीय सहसंचालक,
उच्च शिक्षण विभाग.

30 AUG 2021

**विषय : अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती योजना सन २०२१-२२
च्या अंमलबजावणीबाबत.**

उपरोक्त विषयाबाबत कळविण्यात येते की, मुस्लिम, ख्रिश्चन, शीख, बौद्ध, पारशी व जैन या अल्पसंख्यांक समाजातील विद्यार्थ्यांसाठी मॅट्रिकोत्तर (Post Matric) शिक्षणाकरीता केंद्र शासन पुरस्कृत मॅट्रिकोत्तर (Post Matric) शिष्यवृत्ती योजना सन २०२१-२२ साठी राज्यामध्ये राबविण्यात येत आहे. या योजनेचा लाभ राज्यातील सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना घेता यावा यासाठी विद्यार्थ्यांचे नवीन शिष्यवृत्ती (Fresh) व शिष्यवृत्तीचे नुतनीकरण(Renewal) करण्यासाठी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळावर ऑनलाईन पध्दतीने अर्ज मागविण्यात येत आहेत.

सन २०२१-२२ या शैक्षणिक वर्षामध्ये महाराष्ट्र राज्यासाठी नवीन (Fresh) शिष्यवृत्तीसाठी ४७५७५ संच निर्धारित केलेले आहेत. केंद्रशासनामार्फत नवीन शिष्यवृत्तीसाठी व नुतनीकरणासाठी विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज करण्याची शेवटची मुदत दिनांक ३० नोव्हेंबर २०२१ अशी निर्धारित करण्यात आलेली आहे. पोस्ट मॅट्रिक अल्पसंख्यांक शिष्यवृत्तीची सविस्तर माहिती, अर्ज करण्याची पध्दत, संकेतस्थळ, तसेच इतर अनुषंगिक माहितीबाबत संचालनालयाच्या वतीने राज्यातील प्रमुख वृत्तपत्रांमधून जाहिरात देऊन त्यास प्रसिध्दी देण्यात येत आहे. तसेच सदर जाहिरात या संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळावर सुध्दा उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे. सदर संकेतस्थळावर केंद्रशासनाकडून प्राप्त झालेल्या Standard Operating Procedure (SOP), Guidelines, Frequently Asked Questions (FAQs) for Post Matric Scholarship for minorities तसेच वेळोवेळी प्राप्त झालेली इतर माहिती उपलब्ध करून देण्यात आलेली आहे.

मार्गदर्शक सूचना (Guidelines) व FAQs काळजीपूर्वक वाचून त्यानुसार सर्व महाविद्यालयांना / विद्यापीठांना कार्यवाही करण्याबाबत सूचित करावे. तसेच सदर योजनेबाबतच्या केंद्रशासनाकडील नविन / सुधारीत प्राप्त सूचनांसाठी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळाचे व या संचालनालयाच्या www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळाचे वेळोवेळी अवलोकन महाविद्यालयांनी व विद्यार्थ्यांनी करण्याबाबतच्या सूचना देण्यात याव्यात.

सदर (Guidelines) मार्गदर्शक सूचनांनुसार महाविद्यालये/ विद्यापीठांच्या प्रमुखांनी त्यांच्या महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी भरलेल्या अर्जात नमूद केलेला त्यांचा आधार क्रमांक त्यांच्या बँक खात्याशी लिंक केलेला असल्याची खात्री करावी. आधार क्रमांक बँक खात्याशी लिंक केलेला नसेल तर तशा सूचना संबंधित विद्यार्थ्यांना देण्यात याव्यात. विद्यार्थ्यांनी त्यांचे अर्ज भरतांना त्यांचा आधार क्रमांक त्यांच्या ज्या बँक खात्याशी लिंक केलेला आहे, त्याच खात्याचा क्रमांक अर्जात नमूद करावा अशा सूचना विद्यार्थ्यांना देण्यात याव्यात.

एखाद्या विद्यार्थ्याकडे आधार कार्ड नसेल तर त्याऐवजी त्या विद्यार्थ्याने आधार नोंदणी आयडी स्लीप किंवा बँक खाते पासबुकच्या प्रथम पानाची फोटोसह असलेली छायांकित प्रत किंवा पॅन कार्ड अथवा ड्रायव्हींग लायसन्सची प्रत अथवा प्राचार्यांची सही व शिक्का असलेले विद्यार्थ्यांच्या ओळखीबाबतचे फोटोसह असलेले प्रमाणपत्र इत्यादी यापैकी एका कागदपत्राची छायांकित प्रत सर्व कागदपत्रांसह जोडण्याबाबत सूचना द्याव्यात.

महाविद्यालयालये / विद्यापीठांनी रु. ५०,०००/- पेक्षा कमी शिष्यवृत्ती रक्कम असलेल्या विद्यार्थ्यांच्या अर्जासोबतची कागदपत्रे काटेकोरपणे तपासून ऑनलाईन अर्जावर पुढील कार्यवाही करावी. सदर कागदपत्र महाविद्यालयांनी त्यांच्या स्तरावर

जतन करुन ठेवावी व रु ५०,०००/- पेक्षा जास्त शिष्यवृत्ती रक्कम असलेल्या अर्जासोबतची कागदपत्रे ऑनलाईन अर्जासोबत Upload करणे आवश्यक आहे.

ज्या विद्यार्थ्यांना मागील वर्षात नविन मंजूरीसाठी शिष्यवृत्ती मंजूर झालेली / मिळालेली आहे त्या विद्यार्थ्यांनी त्यांचा अभ्यासक्रम पूर्ण होईपर्यंत नूतनीकरणाचाच अर्ज भरण्याच्या सूचना महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांना देण्याबाबत कळविण्यात यावे.

महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांच्या ऑनलाईन अर्जांची कागदपत्रासंह तपासणी करुन मंजूर केलेले पात्र अर्ज पुढील टप्प्यावर विनाविलंब ऑनलाईन फॉरवर्ड करावेत. अर्ज फॉरवर्ड करण्यासाठी अंतिम दिनांकाची वाट पाहू नये अशा सूचना महाविद्यालयांना देण्यात याव्यात.

NSP पोर्टल द्वारे सर्व महाविद्यालयांना Aadhar base लॉगीन करण्याची सुविधा देण्यात आलेली आहे तसेच सन २०२१-२२ पूर्वी ज्या महाविद्यालयांनी KYC पूर्ण केले आहेत त्यांनी त्यांच्या NSP Portal वर Institute लॉगीन मध्ये आधार व मोबाईल नंबर नोंदणी (Register) करणे आवश्यक आहे. तसेच सन २०२१-२२ साठी नवीन महाविद्यालय / संस्था यांची KYC करण्याबाबतची प्रक्रीया NSP Portal च्या HOME Page वरील Services Option वर Institute KYC Registration Form मध्ये देण्यात आलेली आहे. (KYC करण्याबाबतची प्रक्रीया याची सविस्तर माहिती www.dhepune@gov.in या संकेतस्थळावर देण्यात आलेली आहे.) सदर Form भरल्यानंतर State Nodal Officer द्वारे सदरच्या भरलेल्या तपशीलाची पडताळणी करून त्यांना ऑनलाईन पध्दतीने युजर आयडी व पासवर्ड मिळेल.

NSP Portal द्वारे ज्या शिष्यवृत्ती लाभार्थींचे आधार कार्ड, मोबाईल नंबर प्रमाणित केलेले आहेत व त्यांचे वय १८ वर्षांच्या वर आहे अशा सर्व (Fresh & Renewal) लाभार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची रक्कम मिळेल.

केंद्र शासनाने महाराष्ट्र राज्यासाठी निर्धारित केलेले नवीन शिष्यवृत्तीचे संच पूर्ण करण्याची जबाबदारी सर्व विभागीय कार्यालयांवर आहे. यासाठी आवश्यक ती सर्व कार्यवाही आपल्या स्तरावरून करण्यात यावी. यासोबत पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्तीची सन २०२१-२२ ची जाहिरात जोडण्यात येत आहे. सदर जाहिरात महाविद्यालयांनी त्यांच्या महाविद्यालयाच्या दर्शनी भागात लावण्याबाबत आदेश देण्यात यावेत. सदर सूचना आपल्या विभागांतर्गत सर्व महाविद्यालये व विद्यापीठांना देण्यात याव्यात.

तसेच इयत्ता ११ वी, १२ वी च्या विद्यार्थ्यांनी अर्ज करावेत यासाठी आपण आपल्या विभागातील माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण विभागास त्यांनी त्यांच्या विभागांतर्गत सर्व कनिष्ठ महाविद्यालयांना याबात सूचना देण्याबाबत कळविण्यात यावे. तसेच व्यावसायिक डिप्लोमा, आय टी आय इत्यादी अभ्यासक्रमाच्या पात्र विद्यार्थ्यांनी अर्ज भरावेत यासाठी संबंधित विभागांना कळविण्यात यावे.

अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती सन २०२१-२२ ही राज्यात यशस्वीपणे राबविण्यासाठी विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांनी त्यांच्या कार्यक्षेत्रातील सर्व महाविद्यालय / शैक्षणिक संस्था यांचे प्राचार्य / विभागप्रमुख यांच्या कार्यशाळा, बैठका घेण्यात याव्यात व जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचा लाभ होईल, यासाठी प्रयत्न करावे.

तसेच सदर शिष्यवृत्तीबाबतच्या महाविद्यालय व विद्यार्थ्यांना येणाऱ्या अडचणींचे निराकरण करावे. विभागामार्फत घेण्यात आलेल्या कार्यशाळा / बैठका यांचा अहवाल या संचालनालयास सादर करण्यात यावा.

तसेच जास्तीत जास्त पात्र विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज भरावेत यासाठी याबाबतची निःशुल्क बातमी आपल्या विभागातील सर्व जिल्ह्यांमधील विविध वर्तमानपत्रात जिल्हा माहिती कार्यालयांमार्फत त्वरीत देण्यात यावी. याबाबत केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल सादर करावा.

(डॉ. धनराज माने)

शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे -१.

प्रत- माहिती व कार्यवाहीस्तव,

आपल्या अधिनस्त असलेल्या पदविका अभ्यासक्रमांच्या महाविद्यालयांना याबाबत कार्यवाही करण्याबाबतच्या सूचना देण्याच्या आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी

१. मा.संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, ०३ महापालिका मार्ग, मुंबई
२. मा.संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन संचालनालय, सेंट जॉर्ज हॉस्पिटल आवार, मुंबई
३. मा.संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, ०३ महापालिका मार्ग, मुंबई.
४. मा.संचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, भांबुर्डा, पुणे.
५. मा.संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-०१
६. कुलसचिव, महाराष्ट्र आरोग्य विज्ञान विद्यापीठ, म्हसळ, वणी, दिंडोरी रोड नाशिक-४२२ ००४.
७. कुलसचिव, महाराष्ट्र पशुविज्ञान विद्यापीठ, फुटाला लेक, नागपूर ४४० ००१
८. मा.संचालक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-०१-.

- यांनी त्यांच्या अधिनस्त असणा-या कनिष्ठ महाविद्यालयांना (इयत्ता ११ वी व १२ वी) सूचना देण्यात याव्यात.

९. कुलसचिव, सर्व कृषि /अकृषि /अभिमत विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.



महाराष्ट्र शासन

उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - ४११ ००१.

जाहिरात

**केंद्र शासन पुरस्कृत अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी मॅट्रिकोत्तर (Post Matric)
शिष्यवृत्ती योजना सन २०२१ - २२**

राज्यातील मुस्लिम, ख्रिश्चन, शीख, बौद्ध, पारशी व जैन या अल्पसंख्यांक समाजातील गुणवान विद्यार्थ्यांसाठी केंद्रशासन पुरस्कृत मॅट्रिकोत्तर (Post Matric) शिष्यवृत्ती योजना राज्यामध्ये सन २०२१-२२ साठी ऑनलाईन पद्धतीने राबविण्यात येत आहे. यासाठी विद्यार्थ्यांचे नवीन शिष्यवृत्ती (Fresh) व शिष्यवृत्तीचे नूतनीकरण (Renewal) करण्यासाठी ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज मागविण्यात येत आहेत. विद्यार्थ्यांनी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळावरून ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे आवश्यक आहे. फक्त ऑनलाईन (Online) पद्धतीने भरलेले अर्ज स्विकारले जातील. कोणत्याही परिस्थितीत ऑफलाईन (Offline) अर्ज स्विकारले जाणार नाहीत. शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ साठी केंद्र शासनाने नवीन शिष्यवृत्ती (Fresh) करिता ४७५७५ संच (Quota) निर्धारित केलेले असून त्यातील ३० टक्के संच मुलींसाठी राखीव आहेत. नूतनीकरणासाठी संच निर्धारित नसतात. सदर शिष्यवृत्तीचा निधी १०० टक्के केंद्र शासनाकडून वितरीत करण्यात येतो. विद्यार्थ्यांस मंजूर झालेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम (Course / Tution fee and maintenance allowance) केंद्र शासनामार्फत थेट विद्यार्थ्यांच्या खात्यात (Under DBT mode) जमा करण्यात येईल.

❖ शिष्यवृत्तीसाठी पात्र अभ्यासक्रम :

११ वी ते पीएच्.डी, व्यावसायिक, (डी.एड., बी.एड., एम.एड., आय.टी.आय.) सर्व डिप्लोमा व अकरावी / बारावी स्तरांवरील एम.सी.व्ही.सी. अभ्यासक्रम (तंत्र शिक्षण विभागातील व्यावसायिक पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम यादीतील अभ्यासक्रम सोडून इतर सर्व).

❖ किमान पात्रता व अटी :

- १.) अर्जदार हा महाराष्ट्र राज्याचा रहिवासी असावा.
- २.) विद्यार्थी मागील वार्षिक परीक्षेत किमान ५० टक्के गुण घेऊन उत्तीर्ण झालेला असावा.
- ३.) अर्जदाराच्या पालकांचे एकत्रित वार्षिक उत्पन्न रु. २.०० लाख पर्यंत असावे.
- ४.) अर्जदार इतर कोणत्याही शिष्यवृत्ती योजनेचा / स्टायपेंड योजनेचा लाभार्थी नसावा.
- ५.) नूतनीकरणासाठी विद्यार्थ्यांस मागील वार्षिक परीक्षेत ५० टक्के गुण असणे आवश्यक आहे तसेच विद्यार्थी त्याच महाविद्यालयात व त्याच अभ्यासक्रमात शिकत असणे आवश्यक आहे.

- ७.) एखाद्या विद्यार्थ्याने चुकीच्या माहितीच्या आधारे किंवा अटीचे उल्लंघन करून शिष्यवृत्ती मिळवली असेल तर त्याची शिष्यवृत्ती रद्द केली जाईल / वसूल केली जाईल.
- ८.) विद्यार्थ्याने घेतलेला अभ्यासक्रम कमीत कमी १ वर्ष कालावधीचा असणे आवश्यक आहे.

❖ अर्जासोबत आवश्यक कागदपत्रे :

- १) विद्यार्थ्याचा फोटो
- २) मागील वर्षाची गुणपत्रिकेची प्रत. (Self Attested)
- ३) महाविद्यालयाने संबंधित विद्यार्थी त्या महाविद्यालयात असल्याबाबतचे तसेच Day scholars / hosteller याबाबतची पडताळणी केल्याबाबतचे प्रपत्र (Institution Verification Form FAQs) सोबत देण्यात आलेला आहे.
- ४) पालकाचे राज्य शासनाने प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्याकडील वार्षिक उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र.
- ५) अल्पसंख्यांक समुदायाबाबतचे स्वतः प्रमाणित केलेले स्वयंघोषित प्रमाणपत्र, १८ वर्षांखालील विद्यार्थ्यांसाठी त्यांच्या पालकांनी प्रमाणित केलेले प्रमाणपत्र.
- ६) महाविद्यालयास चालु वर्षाची फी भरल्याची पावती / रिसीप्ट.
- ७) बँक खाते पासबुकच्या प्रथम पानाची छायांकित प्रत.
- ८) रहिवासी प्रमाणपत्र. (Residential/Domicile Certificate)
- ९) आधार कार्ड छायांकित प्रत. तथापि एखाद्या विद्यार्थ्याकडे आधार कार्ड नसेल तर त्याऐवजी त्या विद्यार्थ्याचे आधार नोंदणी आयडी स्लीप किंवा बँक खाते पासबुकच्या प्रथम पानाची फोटोसह असलेली छायांकित प्रत किंवा पॅन कार्ड अथवा ड्रायव्हिंग लायसन्सची प्रत अथवा प्राचार्यांची सही व शिक्का असलेले विद्यार्थ्याच्या ओळखीबाबतचे फोटोसह असलेले प्रमाणपत्र इत्यादी यापैकी एका कागदपत्राची छायांकित प्रत जोडावी.

विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या ऑनलाईन भरलेल्या अर्जाच्या हार्ड कॉपी सोबत सदर कागदपत्रे महाविद्यालयात अर्ज तपासणीसाठी त्वरीत सादर करावी. महाविद्यालयांनी सदर कागदपत्रे काटेकोरपणे तपासून ऑनलाईन अर्जावर पुढील कार्यवाही करावी व सदर कागदपत्र त्यांच्या स्तरावर जतन करून ठेवावी.

रु. ५०,०००/- पेक्षा जास्त शिष्यवृत्ती रक्कम असलेल्या विद्यार्थ्यांनी अर्जासोबत सर्व कागदपत्र UPLOAD करणे आवश्यक आहे, तसेच महाविद्यालयास चालु वर्षाची फी भरल्याची पावती / रिसीप्ट प्राचार्यांच्या स्वाक्षरीसह UPLOAD करण्यात यावी.

❖ अर्ज करण्याची पद्धत (नविन मंजूरी / नूतनीकरण):

१. अल्पसंख्यांक पोस्ट मॅट्रिक शिष्यवृत्ती या योजनेच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार पात्र व इच्छुक विद्यार्थ्यांनी www.scholarships.gov.in या संकेतस्थळावरून ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे आवश्यक आहे.
२. National Scholarships (NSP) या मोबाईल ॲप ची सुविधा देखील अर्ज भरण्यासाठी देण्यात आलेली आहे.
३. ऑनलाईन अर्ज भरण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांनी उपरोक्त संकेतस्थळाच्या homepage वरील Guidedlines व Frequently Asked Questions (FAQ) वाचून व समजून घेऊनच ऑनलाईन अर्ज भरावा.
४. ऑनलाईन अर्ज भरताना काही अडचण निर्माण झाल्यास आपल्या महाविद्यालय / संस्थेशी संपर्क साधून सदर अर्ज महाविद्यालयाच्या / संस्थेच्या मदतीने पूर्ण करून घ्यावा. सदर शिष्यवृत्तीचा लाभ मिळण्यासाठी आपला अर्ज ऑनलाईन सिस्टीममध्ये येणे अनिवार्य आहे.
५. विद्यार्थ्याने ज्या अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतला आहे त्या अभ्यासक्रमाच्या प्रथमवर्षी शिष्यवृत्ती मंजूर झाल्यानंतर अभ्यासक्रम पूर्ण होई पर्यंत विद्यार्थ्याने नूतनीकरणासाठीच अर्ज भरावा.

❖ महाविद्यालय / संस्थांसाठी सूचना :

१. विद्यार्थ्याने महाविद्यालयात चालू वर्षात प्रवेश घेतलेला असणे आवश्यक आहे.
२. विद्यार्थ्याने वसतीगृहात रहात असल्याचे अर्जात नमूद केलेले असल्यास त्याबाबतची खात्री संबंधित महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांच्या कायमस्वरूपी पत्त्यावरून करावी.
३. महाविद्यालयांनी संकेतस्थळाच्या Homepage वरील Guidelines व Frequently Asked Question (FAQs) बाबत व्यवस्थित माहिती करून घेऊन त्यानुसार विद्यार्थ्यांना सूचना देण्यात याव्यात.
४. विद्यार्थ्यांस प्रथम वर्षी शिष्यवृत्ती मंजूर झाल्यानंतर तो अभ्यासक्रम पूर्ण होईपर्यंत विद्यार्थ्याने नुतनिकरणाचा अर्ज भरल्याची खात्री करण्यात यावी.
५. सर्व महाविद्यालय/संस्था यांनी त्यांचे लॉगीनमधून ऑनलाईन पद्धतीने अद्ययावत अभ्यासक्रमनिहाय फी नमूद करून Profile update करावे.
६. महाविद्यालय/संस्थानी प्रत्येक विद्यार्थ्याचा ऑनलाईन अर्ज तपासणी करतांना विद्यार्थ्यांचे Fee Details तपासून बरोबर नसल्यास त्यात दुरुस्ती (Edit) करावे.
७. NSP पोर्टल द्वारे सर्व महाविद्यालयांना Aadhar base लॉगीन करण्याची सुविधा देण्यात आलेली आहे तसेच सन २०२१-२२ पूर्वी ज्या महाविद्यालयांनी KYC पूर्ण केले आहेत त्यांनी त्यांच्या NSP Portal वर Institute लॉगीन मध्ये आधार व मोबाईल नंबर नोंदणी (Register) करणे आवश्यक आहे. तसेच सन २०२१-२२ साठी नवीन महाविद्यालय /संस्था यांची KYC करण्याबाबतची प्रक्रीया NSP Portal च्या HOME Page वरील Services Option वर Institute KYC Registration Form मध्ये देण्यात आलेली आहे. (KYC करण्याबाबतची प्रक्रीया याची सविस्तर माहिती www.dhepune@gov.in या संकेतस्थळावर देण्यात आलेली आहे.) सदर Form भरल्यानंतर State Nodal Officer द्वारे सदरच्या भरलेल्या तपशीलाची पडताळणी करून त्यांना ऑनलाईन पद्धतीने युजर आयडी व पासवर्ड मिळेल.

❖ विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज भरतांना बँक तपशील भरण्याबाबत सूचना :

१. विद्यार्थ्याने (Drop Down List) मधून त्यांच्या बँक / शाखेचे नाव काळजीपूर्वक निवडावे.
२. त्यानंतर विद्यार्थ्याने त्यांचा बँक खाते क्रमांक व आय.एफ.एस.सी. कोड अचूक भरावा. विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या बँक खाते क्रमांक व आय.एफ.एस.सी. कोड बाबत त्यांच्या बँकेकडून खात्री करून घ्यावी.
३. विद्यार्थ्यांचा बँक खाते क्रमांक चालू स्थितीत असणे (Operative / Active Mode) आवश्यक आहे. जेणेकरून शिष्यवृत्ती रक्कमचे वितरण अयशस्वी (Fail) होणार नाही.
४. विद्यार्थ्यांचा खाते क्रमांक (Core bank facility) असलेल्या (Scheduled) बँकेचाच असणे आवश्यक आहे.
५. बँक खाते विद्यार्थ्यांच्या स्वतःच्या नावावर असणे आवश्यक आहे.

६. केंद्रशासनाच्या सूचनांनुसार ज्या विद्यार्थ्यांचे बँक तपशिल चुकीचे असतील अथवा त्यांच्या बँकेने त्यांचे बँक खाते प्रमाणित केले नाही (Incorrect / Not validate) तर त्या विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती मंजूर झालेली असेल तरी विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती रक्कम जमा होणार नाही / रद्द होईल.
७. NSP Portal द्वारे ज्या शिष्यवृत्ती लाभार्थींचे आधार कार्ड, मोबाईल नंबर प्रमाणित केलेले आहेत व त्यांचे वय १८ वर्षांच्या वर आहे अशा सर्व (Fresh & Renewal) लाभार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची रक्कम मिळेल.

अल्पसंख्यांक शिष्यवृत्ती सन २०२१-२२ करिता नवीन शिष्यवृत्ती (Fresh) व नूतनीकरण (Renewal) अर्ज सादर करण्यासाठी भारत सरकारने घोषित केलेले वेळापत्रक

अ.क्र.	कार्यसूची	अंतिम दिनांक
		नवीन शिष्यवृत्ती (Fresh) व नूतनीकरण शिष्यवृत्ती (Renewal)
१	विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन अर्ज भरण्याचा अंतिम दिनांक	३० नोव्हेंबर, २०२१
२	महाविद्यालयाने अर्जांची ऑनलाईन पडताळणी करण्याचा अंतिम दिनांक	१५ डिसेंबर २०२१

महाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांचे ऑनलाईन अर्ज फॉरवर्ड करण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन भरलेल्या अर्जासोबत दिलेल्या कागदपत्रांची तपासणी करून त्या अर्जावर विनाविलंब योग्य ती कार्यवाही करून पात्र अर्ज पुढील टप्प्यावर तात्काळ फॉरवर्ड करावेत.

विद्यार्थ्यांनी व महाविद्यालयांनी अधिक माहितीसाठी तसेच याबाबतच्या वेळोवेळी नविन प्राप्त होणाऱ्या सूचनांसाठी www.scholarships.gov.in व www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळांचे अवलोकन करावे. सदरचे संकेतस्थळ हे www.minorityaffairs.gov.in व www.dhepune.gov.in या संकेतस्थळाशी देखील जोडलेले (Link) आहे. तसेच संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण कार्यालयाशी किंवा उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१ येथे दूरध्वनी क्रमांक ०२०-२६१२६९३९ / २९७०७०९८ या क्रमांकावर कार्यालयीन वेळेत अधिक माहितीसाठी संपर्क साधावा.

(डॉ. धनराज माने)

संचालक तथा नोडल ऑफिसर
उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१